

Vodný Žurnál

Štvrťročník
5. ročník 4/2013

Prinášame Vám to najcennejšie...

**Príbeh vody v Drienovci
opradenom slávnou históriou**

3

6

8

11

14

3 Aktuality

Cena vody – téma, ktorá priláka novinárov
Mikuláš navštívil deti zamestnancov VVS, a.s.
Odmena pre najlepších

8 O ľuďoch

Pre manažéra je základom zohratý tím
a zdravý sedliacky rozum

11 O vode

Príbeh vody v Drienovci
opradenom slávnou históriou

14 O ľuďoch

Škola neučí, že na stavbe môže
byť problém aj so susedom

18 Relax

Vítazná práca súťaže Ja ♥ vodu z vodovodu

19 Relax

Vodný žurnál – časopis Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s., Komenského 50, 042 48 Košice, 040 01. www.vvs-as.sk, www.vodarne.eu.

Vydavateľ: Agentúra PENELOPA, s.r.o., Omská 22, Košice 040 01. **Šéfredaktor:** Mgr. Martina Hidvéghyová, **e-mail:** hidveghyova@penelopa.sk, **Zástupca šéfredaktora:** Mgr. Adriana Marušinová **e-mail:** marusinova@penelopa.sk, **Zodpovedný redaktor:** PhDr. Peter Furmaník, **Redaktori:** Mgr. Lucia Kapitančíková, Helena Sviatková, Helena Sičáková, Ing. Jana Petraková, Henrieta Krištofová, Jana Pavliková, Mgr. Ivana Adamečková, Bc. Eva Harakalová, Gabriela Liptáková, Alena Pangráčová-Piterová. **Sídlo redakcie, príjem inzercie:** Agentúra PENELOPA, s.r.o., Omská 22, Košice 040 01, **tel./fax:** +42155 677 00 76. **Grafika a sadzba:** Agentúra PENELOPA, s.r.o., **Tlač:** Rotaprint Košice. Autorské práva vyhradené. Akékoľvek rozmnožovanie textu, grafiky a fotografií vrátane údajov v elektronickej podobe, len s predchádzajúcim písomným súhlasom redakcie. Nepredajné.

Cena vody – téma, ktorá priláka novinárov

Vo veľkej zasadačke Generálneho riaditeľstva VVS, a.s. sa v piatok 6. decembra 2013 konala tlačová konferencia o cene vodného a stočného na rok 2014. Početná novinárska obec sa na nej dozvedela od pani ekonomickej riaditeľky Ing. Anity Gašparíkovej informácie o cene vody a Ing. Róbert Hézsel – investičný riaditeľ, poskytol stručné informácie o pripravovaných investičných projektoch kofinancovaných z EÚ.

Cena vody 2014

VVS, a.s. v septembri 2013 podala na Úrad pre reguláciu sieťových odvetví žiadosť o vydanie rozhodnutia o cene vodného a stočného pre obdobie rokov 2014-2016. V návrhu ceny VVS, a.s. požadovala, aby ÚRSO rozhodol, že cena vodného a stočného sa pre nasledujúce obdobie nebude meniť. Úrad vyhovel návrhu VVS, a.s. a pre rok

2014 ostávajú v platnosti ceny roku 2013 (cena za výrobu a dodávku pitnej vody 1,3100 EUR/m³ bez DPH, cena za odvedenie a čistenie odpadovej vody 0,9000 EUR/m³ bez DPH)

Podľa vyjadrenia pani ekonomickej riaditeľky „Súčasná platná cena zodpovedá regulovaným nákladom na výrobu a dodávku pitnej vody a za odvedenie a čistenie odpadovej vody, preto VVS, a.s. nemá dôvod na zmenu ceny“.

Vzhľadom na to, že nedochádza ku zmene ceny, VVS, a.s. nebude vykonávať mimoriadne odpočty vodomeroch v priebehu mesiacov január a február 2014. Odpočty sa budú realizovať v súlade s platným celoročným harmonogramom odpočtov VVS, a.s.

(šéfr.)

Foto: red.

Mikuláš navštívil deti zamestnancov VVS, a.s.

Mikuláš ani tento rok neobišiel deti zamestnancov VVS, a.s. a zavítal do miest, v ktorých má vodárenská spoločnosť závody. V mestách Bardejov, Humenné, Košice, Michalovce, Prešov, Rožňava, Svidník, Trebišov a Vranov nad Topľou čakala na rozžiarené detské oči vyzdobená sála a balíčky plné prekvapení. Tie im prišiel odovzdať osobne Mikuláš. Neprišiel však sám, sprevádzali ho herci z divadla Na Peróne, ktorí deťom zahrli slovenskú ľudovú rozprávku Soľ nad zlato v netradičnom spracovaní. Keďže súčasťou predstavenia bola aj interaktívna komunikácia s obecnstvom, na scénu sa dostali aj oteckovia, sprevádzajúci svoje ratolesti na podujatí. Úplne neplánovane si tak zahrli úlohu princeznej Uršuly a strávili chvíľu s hercami na javisku. Takáto nečakaná výpomoc vyvolávala v sále výbuchy smiechu. Kto vydržal až do konca predstavenia, sa dočkal Mikuláša, ktorý obdarúval deti balíčkami so sladkými maškrtami a hračkami. Spokojnosť na tvárach odchádzajúcich detí a ich rodičov, svedčila o tom, že mikulášsky večer sa vydaril a cítili sa na ňom výborne všetci vodári – starší, aj tí najmenší.

(red.)

Foto: red.

Generálne
riaditeľstvo
a závod
Košice

Závod
Vranov

**Závod
Svidník**

**Závod
Prešov**

Odmena pre najlepších

Ja

vodu
z vodovodu

V predchádzajúcom vydaní Vodného žurnálu sme Vám slúbili viac informácií k vyhodnoteniu súťaže pri príležitosti 10. výročia VVS, a.s. a tiež pohľad na víťazné práce.

K 2. miestu v grafickej/výtvarnej kategórii súťaže zablahoželel víťazke Alexandre Šebestovej výrobnotechnický riaditeľ VVS, a.s. Ing. Rudolf Kočiško a osobne odovzdal výhru – špičkový mobilný telefón iPhone. Zároveň sa celé gymnázium so zameraním na bilingválne, slovensko-španielske štúdium, môže tešiť zo sady školských pomôcok. Alexandru do súťaže prihlásila p. učiteľka Mgr. Erika Görcsössová, ktorá sa spolu so zástupkyňou školy RNDr. Zuzanou Furárovou hrdó od fotila s ocenenou žiačkou.

Porota v zložení zástupcov vedenia VVS, a.s. a grafikov Agentúry PENELOPA, s.r.o. sa rozhodla udeliť zvláštnu cenu žiakom Špeciálnej základnej školy Opatovská 97, Košice. Na ich výtvarnom dielku sa najaktívnejšie podieľal Ladislav Frankovič. Nesmiernu radosť urobili žiakom reklamné predmety od VVS, a.s. a tiež prítomnosť gene-

rálneho riaditeľa – Ing. Stanislava Hrehu, ktorú ocenili nenahraditeľnou spontánnou radosťou a tiež vlastnoručne vyrobeným darčekom.

Zľava: Mgr. Anna Strhárska (zástupkyňa p. riaditeľky)
 Mgr. Jana Gúčíková (triedna učiteľka VI.C ŠZŠ)
 Ladislav Frankovič (žiak VI.C triedy ŠZŠ)
 Ing. Stanislav Hrehu, generálny riaditeľ a predseda predstavenstva VVS, a.s.

Prinášame Vám to najcennejšie...

Na fotografii zľava: Ivan Krišta, Ladislav Frankovič, Lukáš Roth, Lenka Dzúrová

Literárna kategória s názvom „Zdravie po kvapkách“ ukázala vysokú úroveň mladých potenciálnych novinárov vo východoslovenskom regióne. Ako najkvalitnejšia bola ocenená literárna práca Alexandry Kulíkovej, II.F. zo Súkromnej strednej umeleckej školy filmovej na Petzvalovej ul. v Košiciach (víťaznú prácu si môžete prečítať na str. 18). Skvelý iPhone pre výherkyňu a 500 ks školských setov pre celú školu

prišiel osobne odovzdať Ing. Róber Hézsely – investičný riaditeľ VVS, a.s., ktorý sa nečakane stal aj súčasťou školskej reportáže počas odovzdávania a profesionálne zvládol rozhovor s rovnako profesionálne pripraveným študentským štábom. Dôkladnú prehliadku rekonštruovaných priestorov s mimoriadne kvalitným vybavením a profesionálnym štúdiom mladých filmárov hrdodoprezentovali: riaditeľka PhDr. Jarmila Uhríková (foto dole) a zástupkyňa školy Ing. Livia Hirjaková (zľava na fotografii vľavo). Vďaka víťazstvu Alexandry sa môže škola

od novembra pýšiť aj jedinečnou pitnou fontánkou od VVS, ktorá podporí pitný režim všetkých žiakov.

Aj literárna kategória zaznamenala zmenu v oceňovaní, aj tu porota odmenila 2. miesto, konkrétne Daniela Kocana, VII.OA, Gymnázium Jána Adama Raymana v Prešove.

Daniel sa potešil krásnym reklamným predmetom z rúk riaditeľa VVS, a.s. závod Prešov – Ing. Jozefa Polomského, ktorý 8. októbra zablahoželel výhercovi a odovzdal 500 ks školských setov pre celú školu.

(red.)

Foto: red.

**Ing. Stanislav Hreha: Vo VVS pracujú samí ostrieľaní odborníci
a ja som na nich hrdý**

Pre manažéra je základom zohratý tím a zdravý sedliacky rozum

Rozhovor s predsedom predstavenstva a generálnym riaditeľom VVS Ing. Stanislavom Hrehom sme začali netradične - paradoxom. Generálnemu riaditeľovi mnohí vyčítajú, že stojí na čele vodárenskej spoločnosti, pričom nie je vodár, nemá vodárenské vzdelanie a vo vodárňach predtým nepracoval. Tí istí ľudia ale vzápätí vysoko oceňujú, že je vynikajúcim manažérom a vodárne úspešne vedie v čase aj nečase, aj v rokoch tvrdej recesie a krízy, z ktorej sa eurozóna nie a nie dostať. Aj v časoch vysokej nezamestnanosti v regióne, ktorá negatívne ovplyvňuje spotrebu vody u obyvateľstva.

„Je pravda, že som do vodární vstupoval ako nevodár. Dovtedy som pracoval prevažne s číslami, ekonomickými údajmi, financiami. A keď som sa prihlásil na konkurz na riaditeľa bývalého štátneho podniku VVaK, vedel som, že výberovú komisiu na ministerstve pôdohospodárstva nedokážem ohúriť svojimi vedomosťami z vodárenstva a kanalizácií. Ale vedel som tiež, kde majú VVaK svoju Achilovu pätu a na tom som postavil svoj projekt.“

Inžinier Hreha priznáva, že sa ponoril do hlbokého štúdia a pátrania po dostupných údajoch. Nejaké dosť nekompletné údaje o hospodárení VVaK našiel v jednom ekonomickom časopise, niečo na internete a mozaiku si dotváral z početných rozhovorov s ľuďmi, ktorí buď vo vodárňach predtým sami pracovali alebo ako podnikatelia s nimi kooperovali.

„Výsledkom môjho štúdia bolo zistenie, že to čo trápi bývalé VVaK, bol deň čo deň narastajúci obrovský balík dlhoročných pohľadávok. Ale to nebolo to najhoršie, navyše ak uvážime, že vtedajšia platobná disciplína bola všeobecne na veľmi nízkej úrovni (dnes je o čosi lepšia). Oveľa horšie bolo to, že neexistoval žiaden systém na prácu s týmito pohla-

dávkami, na ich vymáhanie a tak ďalej. To všetko išlo tzv. samospádom.“

„Na tlačovke k 10. výročiu VVS som povedal, že keď som prišiel do bývalých VVaK a hľadal som nejaký počítač, lebo som chcel začať pracovať, všetci boli zdesení a pýtali sa

ma, načo je vo vodárňach počítač?! Potom som prešiel všetky kancelárie a zistil, že na celom riaditeľstve bolo len niekoľko počítačov, ktoré ani neboli zosieťované a slúžili iba ako písacie stroje! Neexistoval žiaden informačný systém. Pýtam som sa, ako mohli v roku 2002 riadiť takú veľkú firmu?!“

Takže aj na počítačoch ste postavili svoju koncepciu?

„Na ľuďoch a na počítačoch. Na technológiách, ktoré sú na to, aby ľuďom uľahčili prácu. Zdá sa, že môj projekt na to, ako by vodárne mohli a mali fungovať, nezaujal len kompetentných z ministerstva, lebo - a to je dôležitejšie - reálne sa uplatnil v praxi. Na základe môjho systému totiž vodárne fungovali dlhé roky a v podstate by takto pracovali až dodnes, keby medzitým nedošlo k zásadným legislatívnym zmenám, a to aj v oblasti finančného a daňového práva, a k vývoju nových informačných technológií, čo som samozrejme v roku 2002 nemohol predvídať.“

A môžete úspešnosť svojho projektu dokumentovať nejakými údajmi, aby sme nehovorili len tak do vetra?

„Keď som nastúpil do VVaK, tzv. nevymožiteľné pohľadávky boli vo výške 600 miliónov korún. Po troch rokoch sa nám ich podarilo dostať na úroveň 180 miliónov! A to považujem za jeden zo svojich najväčších úspechov.“

Vodárne nemôžu žiť vo vákuu

„Často sa zamýšľam nad tým, čo potrebuje manažér, aby mohol dobre riadiť nejakú firmu, bez ohľadu na to, či sú to vodárne alebo hocičo iné. Myslím si, že potrebuje tri veci. Po prvé, zoskupiť okolo seba dobre zohratý tím ľudí, ktorým verí a na ktorých sa môže spoľahnúť a ktorého členovia neintrigujú, lebo intrigánsťvo časom položí každého, aj toho najlepšieho manažéra na svedie. Mám dobrý tím - či už je to pani ekonomická riaditeľka, investičný i výrobnotechnický riaditeľ, ďalej riaditelia závodov, ale aj vedúci niektorých útvarov GR, ktorí sú súčasťou vedenia spoločnosti. Je to útvar vnútorného auditu a krízového riadenia a útvar verejného obstarávania a stratégií. Dobre zohratý a korektný tím, to je naozaj základ pre každého manažéra.“

Bez tohto prvku nemôže žiadna spoločnosť dlhodobo úspešne fungovať. Ďalšími dvomi podmienkami sú podľa pána Hrehu poriadna dávka zdravého sedliackeho rozumu (nedržať sa kŕčvite poučiek zo školy a vyjsť von z naučených schém) a spolupráca s úradmi štátnej a verejnej správy v regióne, s mestami, obcami.

„S predstaviteľmi miest a obcí sa pravidelne stretávam nielen na valných zhromaždeniach, v predstavenstve či dozornej rade. Je to súčasť mojej pracovnej náplne - hovoriť s ľuďmi, počúvať ich záujmy, byť s nimi v kontakte. Každý starosta a primátor chce pre svoju obec, pre svoje mesto len to najlepšie. Ale my musíme prihliadať aj na naše finančné možnosti a tiež na celkovú vodohospodársku koncepciu štátu, ktorá je pre nás záväzná.“

Opýtali sme sa, v čom všetkom ešte spočíva každodenná práca generálneho riaditeľa VVS. Okrem toho, že prostredníctvom riaditeľov vedie celú spoločnosť s 2170 zamestnancami

a pred akcionármi sa zodpovedá za výsledky jej hospodárenia, priamo a bezprostredne v každodennej práci riadi niekoľko pracovísk GR, ktoré patria pod jeho úsek. „Okrem už spomenutých útvarov vnútorného auditu a krízového riadenia, verejného obstarávania a stratégií je to aj právny útvar, personálny útvar či pracovisko IT manažérov.“

Šéfoval aj košickej spalovni

Pán inžinier Hreha pochádza z Košíc, kde vyštudoval dopravnú priemyslovku a po maturite pokračoval v štúdiu na Strojníckej fakulte VŠT (dnes Technická univerzita) v Košiciach. Absolvoval odbor ekonomika a riadenie strojárkej výroby. Po vojenčine pracoval ako tepelný technik najprv v Bytovom podniku mesta Košice a neskôr v odčlenenom TEHO, kde sa staral o výmenníkové stanice na sídliskách. Potom pracoval na polícii ako vyšetrovateľ Obvodného úradu vyšetrovania Košice I, kde mal na starosti ekonomickú kriminalitu, ale práca prevažne úradného charakteru ho časom už nenapĺňala.

„Dostal som sa do bodu, kde mi už tá práca neprinášala nič nové a tak som po piatich rokoch odišiel a prihlásil sa na konkurz za riaditeľa firmy, ktorá sa zaoberala analógovými i digitálnymi telefónnymi ústredňami. Neskôr som vyhral konkurz do spoločnosti, ktorá pôsobila v oblasti financií, dokonca som sa stal jej spolujiteľom, časom sa z toho vykreevalo viacero firem, v ktorých som bol konateľom a spolujiteľom - boli to spoločnosti zaoberajúce sa bankovníctvom, poisťovníctvom i environmentálnymi záležitosťami, odpadovým hospodárstvom, ba dokonca som v rámci týchto firiem bol aj šéfom košickej spalovne.“

Počas svojej rôznorodej pracovnej kariéry si vždy dopĺňal vzdelanie. Na Inštitúte Ministerstva vnútra SR (predchodca dnešnej Policajnej akadémie SR) si urobil štátnicu z trestného práva a počas pôsobenia vo VVS zložil ďalšie skúšky a získal osvedčenia o odborných spôsobilostiach - pre oblasť verejných vodovodov i pre oblasť verejných kanalizácií. „Nadviažem na to, čím sme začali náš rozvoj. Dnes mi už teda nik nemôže vyčítať, že nie som vodár.“

Bratia s ním na výlet nepôjdu!

S výnimkou 14 rokov, kedy býval v Rozhanovciach (okres Košice-okolie), nepretržite býva a pracuje v Košiciach. Je ženatý, manželka Ivana podniká v oblasti dizajnu, majú spolu 22-ročného syna Marcela, ktorý študuje hospodársku informatiku na elektrofakulte košickej TU.

Aj keď pán generálny riaditeľ nemá voľný čas na rozdávanie, má množstvo záujmov a záľub.

„Napríklad autá, motorky a vôbec všetko, v čom sa rýchlo točí motor. Po technickej stránke ma takto zaujíma aj obyčajná práčka. Ďalšou záľubou je môj greyhound čiže anglický chrt, volá sa Génus, ja ho volám Džino. Je to veľmi ušľachtilý a rýchly pes, chodievam s ním na dostihy a na Majstrovstvách Európy skončil na 6. mieste. Mojm koníkom je aj fotografovanie, rád cestujem a kde sa len dá, fotím vodu, pramene, potôčiky, vodopády. Každá kvapka vody, keď tak ihra farbami, ma fascinuje a dokážem celé hodiny stáť pri vode a hrať sa s fotoaparátom - pracujem s clonou a časom expozície a fotky už dodatočne neupravujem v žiadnom programe.“

Aj minule bol s bratmi na Makovici. Na jednom mieste vraj stál pri statíve vyše dve hodiny, aby našiel ten správny pohľad, no bratov to omrzelo a dušovali sa, že viac s ním na výlet už nepôjdu. Zbaviť sa stresov z práce dokáže aj pri fyzickej práci, ktorej sa nebráni. Nie je nič špeciálne vidieť ho napríklad v mamkinej veľkej záhrade, o ktorú sa treba postarať. Samozrejme najbližšie poľnohospodárske práce sú mu tie, ktoré súvisia s náradím vlastníacim motor©.

Vodári so srdcom v práci

„Dovolím si tvrdiť, že vo VVS pracujú samí výborní ľudia, ako sa hovorí - ostrieľaní ohňom a vodou. Ľudia, ktorí svojej práci rozumejú a chcú ju robiť. Sú to vynikajúci a skúsení odborníci, na ktorých som právom hrdý. A zaslúžia si sociálne výhody, ktoré im poskytujeme. Môžem totiž tvrdiť, že málokterá spoločnosť na Slovensku dokáže poskytnúť zamestnancom také sociálne benefity ako my.“

Ale čo otázka platov?

„Musíme vychádzať z našich možností, nemôžeme dať každému taký plat, o akom má predstavu. Ale máme korektný motivačný odmeňovací a prémieový systém, lebo ja tvrdím, že jedna vec je chodiť do práce a druhá vec chodiť do práce so srdcom, dať vodárenskej spoločnosti svoju dušu, prichádzať s nápadmi a pomáhať vedeniu, aby spoločnosť bola ešte úspešnejšia. A takýto prístup k práci oceňujeme systémom špeciálnych odmien.“

Dvomi-tromi vetami sa ešte pristavíme pri znižovaní stavu zamestnanov, ktorému sa hovorí prirodzený odliv alebo aj prirodzený pohyb.

„Napríklad pri odchode do dôchodku alebo pri zavádzaní nových technológií. Ak do ČOV-ky, v ktorej predtým bolo osem ľudí, dáme nové moderné technológie a náš audit ukáže, že tam stačia traja, s ostatnými sa musíme rozlúčiť. To je prirodzený odliv. Ale žiadne hromadné prepúšťanie neplánujeme a našej spoločnosti v najbližšom čase ani nehrozí.“

Len pár dní nás delí od Vianoc. Ako vyzerajú u Vás, prezradte napríklad čo nesmie chýbať na Vašom štedrom stole?

„Vianoce považujem za najkrajšie sviatky v roku, ktoré predstavujú možnosť na chvíľu sa zastaviť a stretnúť sa v kruhu najbližších, jednoducho stráviť krásny Štedrý večer v pokoji, pri sviečkach a dobrom jedle. Ani u nás nesmú chýbať na stole oblátky, bobalky, tradičná kapustnica, ryba so šalátom a samozrejme džbán vody©.

Rád by som však Vašu záverečnú otázku využil na to, aby som mohol popriať všetkým pracovníkom vodárenskej spoločnosti, zástupcom jej akcionárov, zákazníkom a všetkým čitateľom Vodného žurnálu skutočne nádherné romantické Vianoce prežité v zdraví a pokojnej atmosfére a vydarený, naozaj úspešný celý nový rok 2014! Prajem všetko dobré!

(fur.)

Foto: red.

Príbeh vody v Drienovci opradenom slávnou históriou

Nakopkoch Národného parku Slovenský kras vypínajú-
cich sa nad úsekou európskej hlavnej cesty E58
z Košíc do Rožňavy, rastie liečivá drienka - ker, z plodov
ktorého sa vyrába legendárna drienkovica. Nápoj, ktorý sa stal
svetoznámy vďaka exprezidentovi Rudolfovi Schusterovi
a ktorým si pripil aj s vtedajším českým prezidentom Václavom
Havlom. „Hovorí sa, že tento ker rastie len v zdravom
prostredí lesmi obkolesených vrchov. A práve z týchto kopcov,
z ich hlbokých jaskynných útrob, medzi
ktorými dominuje Jasovská
jaskyňa známa po celom svete,
vyviera krásna krištáľovo čistá
voda. Zdravá a osviežujúca!
A takú vodu dodávame aj Košiča-
nom. Preto si myslím, že nemajú
ani najmenší dôvod kupovať
v obchodoch balenú vodu, aj keď
je to teraz také módné,“ hovorí
rozprávač Príbehu vody
v Drienovci, riaditeľ košického
závodu VVS Ing. Gabriel Fedák.

SLÁVNOSTNÉ ZAHÁJENIE
Prezidentskej česnej
stanice D D R E E J D V E E
 dňa 29. apríla 1962
 o 9.⁴⁵ hod.
 za účasti KV-KVS, Vsl-KNV
 a pozvaných hostí.

Ako ďalej dodáva, aj priamo v obci Drienovec je jedna z týchto jaskýň. Oficiálne Drienovská jaskyňa, medzi domácimi, ale aj turistami skôr známa pod prezývku Pitykó. *„Aj keď som po tom pátral, nikdy som sa nedozvedel, odkiaľ pochádza ten názov, ale zato každý deň (zväčša ráno) si chodím sem zabehať. Behám lesnou cestičkou vždy až priamo k jaskyni, z ktorej vyviera krištáľovo čistá voda a ako sa tak trbliece v ranných lúčoch na tých kameňoch, to mi dáva silu do života. Z toho si načerpám energiu.“*

O pôvode vody veľa prezradila kačka

„Občas sa ma kolegovia pýtajú, či ja-
kyňa Pitykó, ktorá je len pár desiatok met-
rov od môjho domu (pán inžinier Fedák je

rodákam z Drienovca a v ňom aj dodnes býva - poznámka red.) je priamo spojená so svetoznáμου Jasovskou jaskyňou. Odpovedám: áno, voda z Jasovskej jaskyne priamo priteká k nám do Drienovca.“

Pred časom to potvrdil aj jeden pokus. V útrobach Jasovskej jaskyne vypustili kačku, po niekoľkých hodinách priplávala do Drienovca, ale bola už bez života - neprežila cestu toľkými jaskynnými zrázmi, hlbokými prepadmi a priepastami. „*A prečo o tom toľko hovorím? Nuž, preto, že chcem poukázať na krasový pôvod tejto kvalitnej a zdravej vody, ktorú dodávame do rozvodnej siete. A pre úplnosť doplním, že obe spomínané jaskyne sú spolu s ďalšími v tejto oblasti súčasťou Svetového dedičstva Unesco.*“

S pánom Fedákom stojíme v objatí krásu pri tajuplne vyzerajúcej kamennej klenbe

„vstupu“ do jaskyne Pitykó. „Nie je ale verejnosti prístupná,“ dodá s úsmevom.

Navôkol rastú drienky. Oficiálny názov rastliny je drieh obyčajný, po maďarsky som, po latinsky v odbornom názvosloví je to Cornus mas L. A práve od slovenského a maďarského názvu drienky je odvodenené aj meno obce Drienovec, resp. Somodi, v starých listinách nájdeme aj tvar Sumugy. Drienovec je do poslednej kvapky vody popretkávaný bohatou históriou, v ktorej sa uvádzajú mená mnohých kráľov. „*Jedna z legiend hovorí, že kráľ Béla IV. z rodu Arpádovcov po prehratej bitke s Tatármi pri puste Mohi prechádzal so zvyškami svojich vojsk cez územie Drienovca. Vojnou vysilené vojsko si pôvodne chcelo odpočinúť v chotári obce, bolo však zahnané až do hôr. Nemalo inú potravu a občerstvilo sa iba*

drienkami, ktoré však vojakom dodali silu a tak mohli pokračovať v ceste,“ priblížil ďalšiu stránku histórie Drienovca rozprávač nášho príbehu.

Ako doplnil, prvá zachovalá písomná správa o obci pochádza z roku 1255 pri opise hraníc majetku jasovského kláštora a v listinách z roku 1345 sa dedina Sumugy už uvádza ako slobodná kráľovská dedina, kde sa na ceste z Turne nad Bodvou cez Drienovec do Košíc vyberalo mýtno! S jej históriou sa spájajú aj mnohé ďalšie slávne mená (králi Ľudovít I., Žigmund Luxemburský či Ján Zápoľský, ale napríklad aj vodca bývalých husitských bojovníkov Ján Jiskra z Brandýsa či turecký paša Hasán, ktorý v roku 1696 zničil dedinu a mladých obyvateľov obce odviezol do zajatia).

A ešte jeden zaujímavý moment z histórie. V roku 1777 darovala Mária Terézia celé územie obce Rožňavskému biskupstvu. Ale to už je takpovediac „nová história“ **priamo a bezprostredne** spätá s Východoslovenskou vodárenskou spoločnosťou.

Život spriada neuveriteľné náhody

Novodobú históriu zaznamenáva kronika, ktorú pracovníci Čerpacej stanice (ČS) Drienovec starostlivo ochraňujú ako oko v hlave. Málokto má zdroj vody má takto zdokumentovanú staršiu i novšiu históriu. Z kroniky sa dozvedáme, že prvá zmienka o prameni Drienovec v dnešnej podobe je z roku 1956. Slovo má opäť inžinier Fedák:

„V tom roku sa začali práce okolo zachytávania prameňa, dotedy tu na tomto mieste existovali tri jazerá Három tó, ktoré boli simultánne napájané z tohto prameňa i Debraďského potoka a slúžili na vodárenské účely. Nespotrebovaná voda z tohto prameňa odtekala preč priamo cez obec a ja mám k nej osobitný vzťah. Predtým aj teraz totiž preteká cez náš dvor a záhradu a celý môj život je s ňou spätý - dedo bol mlynár a tá voda z prameňa poháňala náš mlyn.“

Krištáľovo čistá krasová voda z prameňa Drienovec

Vráťme sa ale k samotnému prameňu a ku kronike. Život totiž spriada neuveriteľné náhody.

„Z kroniky sa dozvedáme, že Prameň Drienovec bol - za veľkej účasti straníckych a štátnych predstaviteľov - uvedený do prevádz-

História so zažltnutých stránok novín

ky 29. apríla 1962 a prá-

ve v tento deň som sa ja narodil! Náhoda? Osud? Celý môj život je spätý s touto vodou a možno aj preto som sa stal vodárom. V kronike sú podpisy prítomných straníckych funkcionárov a máme v nej uložené vydania vtedajšej tlače v slovenskom i maďarskom jazyku, napríklad Východoslovenské noviny či Hajnal, ktoré v graficky zvýraznených článkoch upozorňovali obyvateľov Košíc a okolia, že kvôli spusteniu nového zdroja sa môže v domácnostiach prudko zvýšiť tlak vody. Aby teda boli opatrní a nedošlo k zbytočným škodám.“

Listovanie v kronike je viac ako zaujímavé - prameň už navštívili ľudia zo všetkých kontinentov, zaujímavé sú nápisy v rôznych exotických písmach - napríklad aj v indických či v arabskom písme.

Kroniku celé roky s osobitnou láskou opatroval najmä pán Ján Tima, zanietný vodár telom i dušou, najstarší pracov-

ník ČS Drienovec, ktorý práve v čase písania tejto reportáže sa po dlhých rokoch odrobených vo vodárňach lúčil s kolegami a odchádzal do dôchodku. A práve on nám porozprával o spojitosti medzi cisárovnou Máriou Teréziou a spoločnosťou VVS. Areál čerpacej stanice vrátane samotného prameňa sa totiž nachádza v krásnom

prostredí biskupských záhrad. Pripomeňme, že Mária Terézia darovala celý pozemok Rožňavskému biskupstvu. Realita je ale taká, že záhrady, v ktorých sú vzácne stromy, lipy aj s priemerom kmeňa štyri metre a cudzokrajné dreviny z celého sveta, aké môže závidieť aj nejedna botanická záhrada, sú dnes spustené. Pán Tima nám však ukázal a daroval plody drevín, ktoré možno najbližšie rastú trebárs niekde na ďalekej Jáve.

Od Drienovca po Červený rak

Ochranné pásmo zdroja Prameň Drienovec sa ťahá od samotnej obce až po Sorošku a severným smerom až nad Medzev a Kúpele Štós. „*Ak mám bližšie charakterizovať túto vodu, tak musím zdôrazniť, že je to veľmi kvalitná a chutná krasová voda s prirodzeným obsahom minerálnych látok v množstve vhodnom a potrebnom pre ľudský organizmus. Človek ktorý ju pije, si nemusí v lekárňach kupovať módne multiminerálne tabletky,*“ vysvetľuje Ing. Fedák.

Ako ďalej dodáva, voda z Drienovca **si nevyžaduje žiadnu vodárenskú úpravu** s výnimkou dezinfekcie chlórovaním, ktoré sa vykonáva chlórnanom sodným vyrábaným elektrolyzou z chloridu sodného t. j. kuchynskej soli. Pre vyšší obsah antimonu (slabo prevyšujúci európsku normu) ju vodári zmiešavajú s vodou z ďalšieho zdroja v susednej Turni nad Bodvou a takto ju dodávajú do mesta Moldava nad Bodvou, do obcí, ktoré sú po trase (Mokrance, Čečejevce, Cestice, Veľká Ida a ďalšie) a ďalej do Košíc - do vodojemov na Červenom raku. Z Drienoveckého privádzača odoberajú pitnú vodu aj priemyselné podniky ako U. S. Steel Košice a Faurécia.

Vo vodojemoch sa voda z Drienovca podľa aktuálnej potreby a výdatnosti ostatných zdrojov mieša najmä so starinskou, bukovceckou a čiastočne i vodou z medzevského privádzača. Z Červeného raku sa zásobujú viaceré sídliská a mestské časti, najmä Staré mesto, Juh, Barca, Vyšné Opátske,

Nad jazerom, Krásna, Šebastovce, ale aj obce v okolí Košíc ako sú Valaliky, Geča, Čaňa, Kokšov-Bakša či Vyšná Hutka.

„Aj keď kapacita zdroja v Drienovci je aktuálne cca 220 litrov za sekundu, do rozvodnej siete v Košiciach sa dostáva zhruba 70 litrov. Problém je v tom, že v Košiciach (ako aj inde) klesá spotreba vody, ľudia šetria - často neuvážene a na úkor hygieny a zdravia, ale domácnosti aj tak nie sú najväčším spotrebiteľom. Mäso priemysel, pivovar, mliekárne, to všetko je v Košiciach už minulosť a práve potravinársky priemysel býva najväčším žrútom pitnej vody.“

Pri vchode do tajuplnej jaskyne Pitykó

Ešte cca pred 20 rokmi sa z Čerpacej stanice Drienovec prečerpávalo až 480 litrov za sekundu! V tých časoch bola celková kapacita prameňa Drienovec dopĺňaná prameňmi a vrtmi z obcí Turna nad Bodvou, Péder a Hatiny.

„Vráťme sa ale do súčasnosti. Voda z tohto zdroja, ktorá sa pre celkovo nízky odber vody v Košiciach nedostane do rozvodnej siete, cez prepad odteká preč a - ako som už hovoril - odteká priamo cez môj dvor. Keď som doma, len pozriem z okna a ako starý harcovník už viem odhadnúť, aká je asi aktuálna spotreba vody na košických sídliskách.“

A s vodou a vodárenstvom v Drienovci priamo súvisí ešte jeden historický exkurz. Týka sa kedysi chýrnych kúpeľov Somodi fürdő, ktoré sa nachádzali v bezprostrednej blízkosti obce a kedysi boli vyhľadávané hosťami z celého Rakúsko-Uhorska.

„Boli to vaňové, resp. sedacie kúpele, ktoré využívali blahodarné účinky tejto zázračnej krasovej vody na ľudské zdravie. Voda sa zohrievala vo veľkých drevených kadiach a úspešne vyžívala pri liečbe najmä reumatických ochorení. Po druhej svetovej vojne, žiaľ, kúpele zanikli,“ hovorí inžinier Fedák.

O ich najstaršej histórii ale veľa nevieme.

Traduje sa, že ke-

dysi dávno ich založili Templári, čiže členovia mníškeho rytierskeho rádu, ktorým pre ich čierne či hnedé odevy s veľkým červeným krížom prischlo označenie Červení mnísi. Podľa historikov v tom všetkom môže byť kus pravdy - pôdorys pôvodnej kúpeľnej budovy pripomína mníške celý (neskôr boli prerobené na vaňové kúpele) a polkruhová klenbovitá miestnosť slúžila mníchom ako kaplnka. Z dejepisu vieme, že činnosť Templárov ešte aj po stáročíach zostáva zahalená tajomstvom, ale to je už iný príbeh.

(fur.)

Foto: red.

Ľudia z investičného nesedia v kanceláriách, ale chodia do terénu, niekedy aj s SBS-kármí

Škola neučí, že na stavbe môže byť problém aj so susedom

Pochádza zo Sobraniec, ale od 15 rokov žije v Košiciach. Študoval na Strednej priemyselnej škole elektrotechnickej na Komenského ulici, ktorá sídlila a podnes sídli v susedstve s budovou vodární. „Vtedy to samozrejme boli ešte Východoslovenské vodárne a kanalizácie a keď som ako stredoškólák denne chodil okolo ich budovy, ani vo sne som netušil, že raz budem pracovať v tomto podniku,“ začal svoje rozprávanie Ing. Martin Dunčko (na fotografii dole).

Ako ďalej dodal, po maturite pokračoval v štúdiách na Elektrotechnickej fakulte Vysokej školy technickej (VŠT), dnes Technická univerzita v Košiciach. „*Po absolvovaní štúdií v odbore elektroenergetika som sa zamestnal v niekdajších Východoslovenských tehelniach na podnikovom riaditeľstve, kde som pracoval na oddelení energetiky a v máji revolučného roku 1989 som prestúpil do VVaK.*“

Odvtedy nepretržite pracuje vo vodárňach na investičnom úseku. Sprvu ako samostatný referent investičnej výstavby, pričom mal na starosti elektrotechnológiu a technológiu stavieb v oblasti Spiša - od Spišskej Novej Vsi cez Levoču, Poprad, Vysoké a Belianske Tatry až po okres Stará Ľubovňa.

„*Bolo to pekné obdobie v mojom živote. Pracoval som v krásnom prostredí hôr. V tom čase sme tam vybudovali ozaj mnoho zaujímavých a nádherných stavieb, spomeniem napríklad čistiarnu odpadových vôd (ČOV) na Štrbskom Plese či v Tatranskej Lomnici alebo úpravne vôd Veľká Biela voda v Slovenskom raji či v Jakubanoch pri Starej Ľubovni. Mnohí kolegovia mi závideli, že chodím permanentne na rekreácie do Tatier. Po rokoch strávených v objatí čarovných hôr ma však vedenie náhle „prevelilo“ na ČOV v Kokšov-Bakši, a to v súvislosti s haváriou, ktorá tam nastala.*“

Ako technolog bol pridelený na zabezpečenie výstavby nových vyhnívacích

a uskladňovacích nádrží. Museli sa od piky robiť nové projekty, zbúrali sa staré nádrže a postavili nové - s úplne odlišnými technológiami a s novým riadiacim a zabezpečovacím systémom. „*Roboty teda bolo v Kokšov-Bakši vyše hlavy a tak Tatry a Spiš postupne išli nabok. Potom som prebral aj celé investičné oddelenie pre Košice a okolie a neskôr som sa stal vedúcim útvaru prípravy a realizácie investičnej výstavby, ktorý zabezpečuje investično-inžiniersku činnosť pre celý región v pôsobnosti VVS.*“

Ženy kontra muži

Pracovisko, ktoré vedie inžinier Dunčko, spadá pod úsek investičného riaditeľa pána Ing. Róberta Hézselyho. V súčasnosti má vrátane vedúceho 24 pracovníkov a ďalšie dve ženy sú na materskej. Útvar sa ďalej delí na tri organizačné zložky, a to oddelenie prípravy investičnej výstavby na čele s Ing. Vierou Klinkovou, oddelenie stavebných dozorov pod vedením Ing. Jozefa Jančuru, ktorého pracovníci ako stavební do-

Sústredenie nad projektom

zori dohliadajú na realizáciu jednotlivých stavieb, a napokon oddelenie technológie, ktoré má na starosti všetky technologické časti stavieb a jeho vedúcim je Ing. Pavol Ďurčo. Ide o technológie súvisiace tak s úpravou a dodávkou pitnej vody, ako aj s odkanalizovaním a čistením odpadových vôd vrátane zabezpečenia merania a regulácie (MaR), automatizovaného systému riadenia technologických procesov (ASRTP) i telemetrických prenosov.

„Poviem to tak, ako to je: Na všetkých troch vedúcich sa môžem spoľahnúť. Určite sa ma ešte opýtate, či ich netreba stále dirigovať, viesť za ručičku a kontrolovať, odpoviem teda z voleja: Nie! Sú to profesionáli a každý z nich rozumie tomu, za čo zodpovedá,“ hovorí vedúci útvaru. **„Ak nejaký problém vyvstane, tak si ho prediskutujeme a vždy musíme nájsť riešenie. Musíme!“**

A ako je s osadenstvom? Sú to skôr ľudia so stredo či skôr s vysokoškolským vzdelaním? A prevažujú muži či ženy?

„Sú tu aj stredoškooláci aj vysokoškooláci, ale prevládajú kolegovia s vysokoškoolským vzdelaním. A čo sa týka pohlavia, máme to tak pekne rozdelené. To prvé oddelenie, ktorému šéfuje inžinierka Klinko-

vá, má len čisto ženské obsadenie. Je to však zohratý tím a jeho členky sa starajú o prípravu investičnej výstavby, predovšetkým o potrebné stavebné a územné povolenia a sú v styku aj s katastrom, stavebnými i obecnými úradmi. Zabezpečujú plány, zmluvy, štatistiky, cenové kalkulácie a celú rozpočtovú dokumentáciu. Ďalšie dve oddelenia - stavebných dozorov a technológií - to je zasa čisto mužská záležitosť!“

Ale v živote nič nejde ako podľa pravítka a tak to z času na čas niekde zaškripe, lebo zaškripať musí. Inak by to nešlo. Hovorí sa, že teória riadenia je veľmi zložitá veda a najťažšia z nej je kapitola o práci s ľuďmi - aj podľa pohlavia, aj podľa ich momentálnej nálady, rodinných starostí a tak ďalej. Dobrý vedúci však musí vedieť zvládnuť všetky okolnosti.

Ked chýbal ten najdôležitejší

Pán inžinier Dunčko stál pri transformácii bývalých VVaK na dnešnú modernú VVS. Ako sa na toto prelomové obdobie pozerá s odstupom rokov? **„Myslím si, že transformácia bola nevyhnutná, keďže dovtedajší štátny podnik riadilo ministerstvo a do na-**

šej práce neustále zasahovali úradníci z Bratislavy. Akciová spoločnosť podľa mňa preukázala svoju životaschopnosť a nastali tu obrovské zmeny v zlepšení pracovných podmienok i v oblasti materiálno-technického vybavenia. Dnes je VVS jednou z najstabilnejších spoločností nielen v regióne, ale aj v rámci Slovenska.“

Transformácia má z hľadiska „investičákov“ ešte jeden rozmer.

„Rozoberiem to na svojom príklade. Ako som už spomínal, mal som na starosti oblasť Spiša a Tatier a kolegovia mi závideli, že v rámci pracovného času som deň čo deň vysoko v horách. Fakt mi závideli! Ale to, že ja som musel o pol piatej ráno vstávať a utekať na rýchlik, aby som bol o ôsmej na Štrbskom Plese, o tom už nehovorili. Z rýchlika som niekedy aj viakrát prestupoval, či už na osobné vlaky alebo tatranskú električku. Stalo sa, že som sa musel zviešť aj traktorom, ale aj tak som meškal a na stavbe už boli všetci, vrátane zástupcov dodávateľských stavebných podnikov.“

Len ten najdôležitejší - zástupca investora - chýbal. A ostatní právom frflali.

„Nehovoriac už o tom, že po skončení práce som celú tú tortúru vrátane viacnásobného prestupovania musel absolvovať znova. A prečo o tom hovorím? Len preto, že

V kolektíve panujú dobré vzťahy.

vo vtedajších VVaK neboli služobné autá k dispozícii tak často, ako sme to my potrebovali. A tak sme na stavby chodili vlakmi, autobusmi a ako som už spomínal, aj traktorom. Po transformácii nové vedenie vodárni začalo obnovovať dovtedy nebezpečne zastaralý vozový park. A týka sa to aj nášho útvaru, pretože pre každého z nás je služobné auto základným pracovným prostriedkom. My totiž musíme byť na každej stavbe vždy vtedy, keď hociktorý z dodávateľov tam príde a chce niečo riešiť. Na jednotlivé stavby sa presúvame autami, je to rýchle, netreba čakať na spoje a prestupovať, šetrí sa tým čas, ktorý využijeme inde.“

Čo nenaučí žiadna škola?

Možno si niekto myslí, že práca na investičnom útvare je čisto úradnícka robota. Celý deň sedieť v teplucku, popíjať kávu, prekladať papiere a občas pozrieť do monitora. „Opak je pravdou,“ hovoria nám chlapi z investičného. A dodávajú, že najmä oni, či už ako technologovia alebo stavební dozori, sú neustále vonku - v teréne.

„Chodíme do terénu aj v horúcejších letných páľavách, aj po záplavách keď sa musíme brodiť v blate, alebo sme po pás v sne-

hu, ideme aj keď je poľadovica a fučí ostrý severák. Nemôžeme nechať stavbu len preto, že napríklad predtým celé tri dni pršalo a my by sme si zablatili topánky. Sme vybavení pláštami do dažďa i do metelice, gumákmi i zimnou pracovnou obuvou. Myslíme si, že terén a stavba, to je naša kancelária!“

A čo vlastne musí vedieť a ovládať každý investičník?

„V prvom rade musí mať vzdelanie, nemusí byť nevyhnutne vysokoškolské, postačí aj stredoškolské - spravidla stavebného či technologického zamerania, elektro, prípadne aj strojnícke. Vzdelanie je ale len jedna vec. Druhá je to, že tí čo pracujú ako dozori, musia mať aj osvedčenie o odbornej spôsobilosti, ktoré vydáva Slovenská komora stavebných inžinierov. A každý z nás musí byť tak trochu aj ekonóm aj právnik a projektant a musí byť diplomat. To je základ,“ hovorí Ing. Dunčko.

Vzápätí dodá, že ani tá najlepšia škola nepripraví investičníka do života. „Napríklad na stavebnej či elektrofakulte naučia skutočne mnoho múdrych vecí, ale nenaučia svojich poslucháčov zložiť procesy investičnej výstavby, že na stavbe môžu byť také tie ľudské prekážky, nech sú už motivované čímkoľvek - mamonárstvom, vypočítavosťou, závisťou, neochotou. A že trebárs nie-

kto zo susedného pozemku, ktorému výstavba nie je po vôli, sa na vás zaženie motykou alebo vás ovalí bakoľou. To škola nenaučí! My to ale už vieme a stáva sa, že do terénu musíme ísť s SBS-kou!“

Aj preto sa pravidelne konajú so všetkými dozormi tzv. pondelkové veľké porady, kde tí, ktorí majú na jednotlivých stavbách takéto problémy, o tom nahlas hovoria - a tí mladší sa učia zo skúseností starších kolegov. Ako sa dozvedáme, veľké ťažkosti v tomto smere boli najmä pri realizácii projektu Svidník - Medzianky. Práve tam musela zasahovať SBS-ka. Stalo sa napríklad, že napriek právoplatnému stavebnému i územnému rozhodnutiu prenajímateľka jedného z pozemkov, ktorá ho poľnohospodársky využívala, vodárom postavila do cesty okrem iného aj traktor a iné poľnohospodárske mechanizmy. A neustúpila, vyhrážala sa im, útočila. A takých ľudí tam bolo viac.

Chlapi z investičného, s ktorými o tom hovoríme, mlčky pozerú jeden na druhého a potom dodávajú, že stavbu Svidník - Medzianky dozoroval ich nedávno zosnulý kolega pán František Kundra. „Zomrel predčasne. Bol chorý, ale my, aj keď nie sme lekári a nik z nás nemá zdravotnícke vzdelanie, si napriek tomu myslíme a sme presvedčení, že práve tie problémy s majiteľmi pozemkov, ktorí sa chceli na stavbe buď obohatiť, ale-

bo nám robili napriek alebo sa neustále vyhrážali a útočili na nás, že to všetko pánu Kundrovi skrátilo život. Musíme to povedať.“

Boom? Obrovský nárast!

O práci investičákov výrečne hovoria čísla o investíciách a ich objeme. „V čase trvania VVaK (v posledných rokoch pred transformáciou) to bolo cca na úrovni 300 - 400 miliónov korún ročne, po transformácii na dnešnú VVS nastal investičný boom z podpory európskych peňazí. Ja už ani nepoužívam slovné spojenie investičný boom, hovorím o neuveriteľnom náraste, veď do dnešného dňa čiže zhruba za 10 rokov sme prestavali vyše 7,2 miliardy korún, čo je cca 239 miliónov eur z eurofondov a k tomu treba ešte prirátavať vlastné investície spoločnosti bezmála v objeme cca 106 miliónov eur,“ hovorí vedúci pracoviska a po chvíľke pokračuje:

„Ak to mám zhrnúť, tak za posledné roky sa postavilo z európskych peňazí obrovské množstvo vodovodov, kanalizácií, úpravní vody a ČOV-iek v mestách a obciach v našom regióne, a to ja osobne považujem za veľký úspech. Aj svoj aj všetkých svojich kolegyň a kolegov. A že to robíme dobre a kvalitne, potvrdzuju kontroly, ktorých sa u nás z mnohých orgánov a inštitúcií už premlelo viac ako

dost. Spomeniem najmä dve kontrolné návštevy z Európskeho dvora audítorov, ktorý sídli v Luxemburgu a je najvyšším kontrolným orgánom Európskej únie. Výsledkom dôsledných previerok je, že všetko čo sme doteraz zrealizovali z prostriedkov EÚ je z finančnej, technickej i právnej stránky v poriadku a že prostriedky boli vynaložené účelne.“

Za tým všetkým stojí kolektív pracovníkov útvaru prípravy a realizácie investičnej výstavby, ktorý je dobre zohratým a spoľahlivým tímom. „Život však veľmi rýchlo napreduje a počas posledných piatich rokov odišli do dôchodku vynikajúci odborníci a hlavne skúsení harcovníci v oblasti investícií, od ktorých som sa aj ja veľmi veľa naučil. Spomeniem Petra Šandora, Imricha Vancáka, Ďurka

Davalu, Štefana Figura či Jozefa Čisaríka, ktorých nahradiť je veľmi ťažké, lebo mojim mladým kolegom ešte chýbajú životné a pracovné skúsenosti. Ale musíme to zvládnuť,“ hovorí vedúci pracoviska.

Jeho kolegovia dodávajú, že učia sa navzájom - jeden od druhého a všetci sa završujú spolu aj po zamestnaní, aby si utužili pracovné i medziľudské vzťahy. Jednou z foriem obľúbených stretávok bývajú guláš-párty. Aj keď sa vždy dušujú, že na najbližšej párty už nebudú hovoriť o robote, reč sa napokon aj tak vždy zvrtnie na pracovné problémy. V kolektívoch ľudí, ktorí majú radi svoju prácu, to vraj inak ani nejde, tvrdia nám unisono.

Za každého počasia

Vedúci útvaru pán inžinier Dunčko je členom Dozornej rady VVS, kde spolu s pani Saboslajovou z Michaloviec a pánom Jurčišiom z Prešova zastáva záujmy zamestnancov. Jeho najväčšou záľubou je sledovanie športových podujatí, najmä futbalu a hokeja.

Počas písania tejto reportáže viackrát spomenul, že práca investičáka je časovo veľmi náročná, nemá pravidlá pevnej pracovnej doby; sám celý život chodil po stavbách za každého počasia, domov sa často vracal až neskoro večer a tak si rodinu veľmi neužil. O to viac je dnes na ňu hrdý. Je ženatý, s manželkou Jankou majú spolu syna Radovana a dcéru Ivonu. Obidve deti vyštudovali vysokú školu ekonomického zamerania. Syn úspešne podniká v oblasti obchodu so zlatom, dcéra pracuje ako letuška Fly Emirates v Dubaji. (fur.)

Foto: red.

Horúca otázka:

Otázka pre generálneho riaditeľa od pracovníkov útvaru prípravy a realizácie investičnej výstavby:

„Jedným zo základných pracovných prostriedkov sú pre nás služobné autá, no mnohé z nich už majú najazdených aj viac ako 200 tisíc km, začínajú byť v dosť zlom stave a sú často poruchové. Chceme sa opýtať, pán generálny riaditeľ, či sa v rámci možnosti neplánuje postupná obnova vozového parku pre náš útvar?“

Vozidlá vodárenskej spoločnosti sa systematicky obmieňajú podľa plánu rešpektujúceho postupné výmeny zastaralých vozidiel (podľa ročníka výroby a počtu najazdených km).

Autá investičného oddelenia sú zatiaľ v dobrej technickej kondícii a nepatria k najstarším vo VVS, a.s., spĺňajú atribúty bezpečnosti vozidiel, preto v tomto období o ich výmene neuvažujeme.

Ing. Stanislav Hreha
generálny riaditeľ a predseda predstavenstva VVS, a.s.

Vítazná práca súťaže Ja ♥ vodu z vodovodu

Voda a životný štýl

Aj vy ste vyznávači energy drinkov a sladkých bubliniek? Alebo momentálne držíte diétu, a preto radšej siahate po diétnej light cole? Diétne nápoje obsahujú namiesto cukru umeľé sladidlá. Preto ich pravidelne konzumujú ľudia, ktorí majú sklon k prejedaniu sa. A čo tak káva a čaj? Netvrdím, že káva a čaj sú zlé, no napriek tomu by sme ich nemali veľmi rátať do pitného režimu. Ľadové kávy a iné kávové špeciality sa podobajú na dezerty, a tak by sme k nim aj mali pristupovať. Ľadová káva s cukrom, plnotučným mliekom a smotanou, obsahuje viac než štvrtinu odporúčanej dennej dávky kalórií, čo je alarmujúce hlavne pre ženy. Takéto množstvo kalórií sa nachádza vo večeri a nie v nápoji. A prečo to všetko spomínam? Pretože práve takéto nápoje uprednostňujeme pred tým, čo máme doma. To, čo nám dáva život a je tak často podceňované. Veď každému z nás tečie doma z kohútika.

Je to voda. Čistá pramenitá voda, bez príchutí, sladidiel, konzervantov.. Kvalitná a zdravá voda je základom zdravého života. Slovensko je v oblasti pramenitých a minerálnych vôd krajinou šťastený. Voda dodáva sviežosť a cel-

kovú vitalitu organizmu, hydratuje pokožku a keďže riedi krv, zabraňuje infarktu. Krátkodobé problémy, ako bolesť hlavy, svalové kŕče, únavu, vylieči opäť len čistá voda. Bez vody by sme doslova vyschli. Ak držíte diétu, tak práve voda je prirodzený prostriedok k obmedzeniu chuti do jedla. Nedostatok vody môže viesť k prejedaniu sa, pretože mozog nerozlišuje medzi hladom a smädom. A ak chcete byť človekom večnej mladosti, uprednostňujte čistú vodu, pretože spomaľuje starnutie tkanív. Preto sa vyhýbať sladkým bublinkovým nápojom? Pitie colových nápojov devastuje telo a ochudobňuje ho o minerály. Umelé farbivá a cukry nám naozaj môžu skrátiť život. V jednej plechovke bublinkovej malinovky je dosť kyselín na to, aby nás to zabilo. To ale v prípade, ak by telo nemalo mechanizmus na ich neutralizáciu. Ale vedeli ste, že práve na neutralizáciu kyselín z jednej plechovky coly je potrebných 32 pohárov vody? Tak skúste porozmýšľať, či sa pri potulovaní medzi regálmi s nápojmi rozhodnete pre colu alebo ostanete radšej doma s pohárom čistej vody. Ak si myslíte, že minerálka je správnu voľbou, ste na omyle. Mnoho ľudí si kupuje balené minerálne vody. 1,5

litra stojí približne 40 – 80 centov. Keď si porovnáme, tak kubík – 1 000 l pitnej vody z kohútika stojí približne 50 centov. To znamená, že za 1 000 l minerálky, ak by stála 30 centov, by sme zaplatili 300 eur. A toto nie je jediná nevýhoda balených vôd. Kúpaním takýchto balených vôd prispievate k znečisťovaniu našej planéty plastmi. Uvedomte si, že voda, ktorú teraz pijete, stála mesiace v skladiškách firiem, možno aj na slnku. Práve „vďaka“ praženiu na slnku sa z nich uvoľňujú škodlivé látky. Bolesť je prežlečený smäd, a preto pite, aj keď necítite smäd. To je už znak toho, že ste dehydrovaný. Práve voda je tekutý liek. Zaujímavé je, že dehydratovať sa dá aj vo vode. Plavec, ponorený vo vode, nepocituje smäd, pretože mozog nevysieľa signál. Vidí ju všade okolo. Aj keď pociťuje chladenie, vo vnútri tela je to inak.

Zabudnite na sladené vody, coly a čaje. Ak sa potrebujete prebudiť, zabudnite na kávu. Doprajte svojmu telu vodu, trochu sa ponáhľajte alebo si choďte zabehať. Ak ste jedným z tých, ktorí nemajú radi chuť vody, naučte sa ju milovať!

Alexandra Kulíková

Filmová umelecká škola Košice

S cieľom neustále zvyšovať kvalitu poskytovaných služieb a zároveň chrániť životné prostredie Vám ponúkame možnosť prijímať elektronickou formou:

- faktúry za vodné a stočné,
- faktúry za ostatné práce a služby,
- marketingové materiály,
- iné dokumenty.

www.vodarne.eu

Elektronické zasielanie dokumentov

Táto bezplatná služba je určená pre všetkých obchodných partnerov VVS, a.s.

Je potrebné splniť nasledujúce podmienky:

- požiadať o službu osobne na ktoromkoľvek zákazníckom centre s platným dokladom totožnosti,
- uviesť kontaktnú e-mailovú adresu,
- podpísať zmluvu o elektronickom zasielaní dokumentov,
- predložiť plnú moc súvisiacu s podpisom zmluvy o elektronickom zasielaní dokumentov v prípadoch, ak napr. o službu požiadava organizácia, ktorá má viacero prevádzok/organizačných zložiek v rámci pôsobnosti VVS, a.s.

Vtip

Tajnička

Doplňte výrok generálneho riaditeľa VVS, a.s., ktorý venoval zamestnancom vodárenskej spoločnosti ku 10. výročiu vzniku spoločnosti:

Ďakujem všetkým, ktorí sa podieľajú na práci VVS, a.s., na tvorbe zákaznícky orientovanej spoločnosti a prajem všetkým ďalšie desaťročia úspešného napredovania v silnej a zdravej.....

Je v strede záujmu každého dobrého obchodníka

Profesionál, špecialista v odbore

Prívlastok vyjadrujúci niečo majestátne, veľkolepé

Druh alkoholického nápoja, ktorý sa vyrába z cukrovej trstiny, známy ako nápoj námorníkov

Dekoratívny výklenok v stene

Mesto na východnom Slovensku

Značka áut indickej výroby

Názov hradu, na ktorý uskutočnili štúrovcí v roku 1836 pamätný výlet

Skalné prahy v riečnom koryte, cez ktoré prepadá vodný tok

Priezvisko slávneho detektíva v pokrčenom „baloňáku“ z amerického kultového seriálu

Miesto, kde sa najradšej vraciame

Dlhý rad čakajúcich ľudí

Textília, pod ktorú sa na Vianoce podľa tradície dáva veľká bankovka, aby zahнала chudobu

Vodárenská súťaž zručnosti v rámci jednej spoločnosti má v názve prvé slovo:

Párový tanec v trojštvrťovom takte

*Plný pohár zdravia,
šťastia a úspechov
v roku 2014 praje*

Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s.

